

Resultaten voortgezet diagnostisch onderzoek in serie artikelen

Niet elk onderzoeksproject hoeft drie jaar te duren. PPO voert elk jaar ook een aantal korte projecten uit, die voortkomen uit vragen die binnenkomen bij Diagnostiekservice. Vanaf de volgende editie van BloembollenVisie start een serie van ruim 20 afleveringen, waarin die resultaten worden vermeld. Schrijver is Peter Vink, die al deze onderzoeken begeleidde.

Tekst: Arie Dwarswaard
Foto: René Faas

Er staat nog genoeg klaar aan levend materiaal bij Diagnostiekservice van PPO in Lisse. Een bak met plantjes, een vaas met lelies. Dagelijks krijgt onderzoeker Peter Vink ondernemers op bezoek met plantmateriaal waaraan iets mankeert. Maar wat, dat is meestal de vraag die aan Vink wordt gesteld. Omdat dit consult sinds de omvorming van LBO naar PPO niet meer kosteloos is, komen vooral de lastigere problemen op tafel bij de Lissese plantendokter. "Hier zien we echt de vraagtekens en de moeilijke gevallen. Dat varieert van aandoeningen die maar heel sporadisch voorkomen tot echt nieuwe afwijkingen."

VAKER ZIEN

Als een nieuwe afwijking eenmalig voorkomt, is dat geen reden om verder actie te ondernemen. Anders kan het worden als Vink een aandoening meermalen te zien krijgt. "Dan kan het nodig zijn voor wat wij noemen Voortgezet Diagnostisch Onderzoek. Dat is onderzoek waarvan we de rekening niet bij de teler kunnen neerleggen. Daarom is daarvoor op voorstel van KAVB en Anthos bij het PT een bedrag van 50.000 euro per jaar aan vakheffingsgeld gereserveerd. Daaruit kunnen maximaal 10

Peter Vink: 'Hier zien we echt de vraagtekens en de moeilijke gevallen'

van deze korte onderzoeksprojecten worden gefinancierd." Toestemming is wel nodig van KAVB en Anthos, maar er kan snel worden gehandeld, aldus Vink. "Voor een groter onderzoeksvoorstel is een langere weg tot besluitvorming nodig, via gewasgroepen, de Programma Adviescommissie en de Sectorcommissie. Hier kan binnen een paar weken duidelijk zijn of ons voorstel doorgaat of niet. Dat is vaak ook nodig, omdat het materiaal waarmee het onderzoek soms moet worden gedaan niet te lang bewaard kan worden."

AFRONDING

De afgelopen jaren zijn vanuit dit initiatief ruim twintig onderzoeken uitgevoerd. Bijvoorbeeld naar fytoplasma bij Muscari. Vink: "We hadden al regelmatig potjes met slecht groeiende Muscari gezien. Totdat bleek dat het om hetzelfde fytoplasma ging dat in hyacint Lissers veroorzaakt." Van alle onderzoeken heeft Vink al een eindrapportage gemaakt en is er tijdens open dagen en lezingen al het een en ander over verteld. Het enige dat nog ontbrak was het schrijven van een bijbehorend artikel. Daarin gaat vanaf de volgende BloembollenVisie verandering komen. "We hebben bekeken welke onderwerpen de moeite waard zijn om te worden gepubliceerd. Dat zijn er ruim 20 geworden. We hebben ze gerangschikt naar de tijd waarin het praktisch is om ze te publiceren. Dat betekent de komende 20 nummers

van BloembollenVisie een vaste pagina met daarin een beschrijving van een onderzoek, in veel gevallen een advies, en enkele foto's."

SOMS LASTIG

Het werk van Diagnostiekservice blijft de moeite waard en blijft noodzakelijk voor een praktijkonderzoeksinstelling als PPO, vindt Vink. Soms moet hij echter het antwoord wel schuldig blijven op de vragen van ondernemers. "Vooral als het gaat om een virus dat we niet kennen is het lastig. Bij een schimmel kun je nog een infectieproef uitvoeren, maar er zijn te veel virussen om individueel te toetsen. Als je niet weet in welke richting je het moet zoeken, dan houdt het echt op." Gelukkig komt dat maar zelden voor. Meestal lukt het om wel een antwoord te geven. Zoals op de vraag van een aantal hyacintenbroeiers met planten waarin een onbekende schimmel voorkwam. Vink: "Het bleek *Fusarium culmorum* te zijn, een schimmel die normaal gesproken niet in de bloembollen voorkomt. Maar toch was het hem. We besmetten broeihyacinten, die aanvankelijk niet ziek werden. Door ze met een borstel licht te beschadigen, werden ze wel ziek. De schimmel komt waarschijnlijk mee met stro, en dat blijft tegenwoordig liggen op het land. En zo kan een schimmel die helemaal niet bij de bollen hoort, toch voor problemen gaan zorgen." Deze en nog ruim 20 andere voorbeelden van af volgend nummer in BloembollenVisie.